

45 V geometrické posloupnosti s kvocientem $q = 2$ vypočítejte, kolik členů dává součet 186, jestliže poslední sčítanec je $a_n = 96$.

46 V geometrické posloupnosti platí $s_6 = 9s_3$. Určete a_1, q .

47 Součet prvních deseti členů aritmetické posloupnosti je 210, součet následujících deseti členů této posloupnosti je 610. Určete a_1, d .

48 Součet prvních tří členů geometrické posloupnosti je 38, součet následujících tří členů této posloupnosti je $\frac{304}{27}$. Vypočítejte a_1, q, s_6 .

49 Určete několik reálných čísel větších než 2 a menších než 42 tak, aby s danými čísly tvořila aritmetickou posloupnost a dále aby platilo:

- a) celkový součet čísel původních i vložených je 88
- b) součet čísel vložených je 88

50 Mezi čísla 16 a 81 dejte několik čísel tak, aby s danými čísly tvořila geometrickou posloupnost a dále aby platilo:

- a) celkový součet čísel původních i vložených je 211
- b) součet čísel vložených je -42

51 Řešte rovnice s neznámou $x \in \mathbb{N}$:

- a) $4 + 6 + 8 + \dots + x = 270$
- b) $1 + 6 + 11 + 16 + 21 + \dots + x = 970$
- c) $5 + 6 + 15 + 16 + 25 + 26 + \dots + x = 1221$
- d) $1 + 2 + 4 + 8 + 16 + \dots + 2^x = 1023$
- e) $x + \frac{x}{2} + \frac{x}{4} + \dots + \frac{x}{1024} = 8188$
- f) $x + 2x + 3x + 4x + \dots + 50x = 2550$

52 Řešte nerovnice s neznámou $x \in \mathbb{N}$:

- a) $3 + 6 + 9 + 12 + \dots + 3x \geq 999$
- b) $15 + 10 + 5 + 0 - 5 - \dots - x \leq -100$
- c) $2 + 20 + \dots + 2 \cdot 10^x < 10^6$
- d) $\frac{x^2}{1} + \frac{x^2}{3} + \frac{x^2}{9} + \dots + \frac{x^2}{3^{10}} \geq 54321$

53 Řešte soustavy nerovnic s neznámou $x \in \mathbb{N}$:

- a) $500 \leq 1 + 3 + 5 + 7 + \dots + x \leq 1000$
- b) $0,9 < \frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \frac{1}{8} + \dots + \frac{1}{2^x} < 1$

9.4 Zápisy pomocí Σ

54 Zapište pomocí sumy:

- a) $5 + 7 + 9 + 11 + \dots + 27$
- b) $\frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \frac{1}{8} + \dots + \frac{1}{64}$
- c) $-2 - 5 - 8 - 11 - \dots - 56$
- d) $-1 + 2 - 4 + 8 - 16 + \dots - 1024$

55 Danou sumu rozepište pomocí součtu a součet vypočítejte.

- a) $\sum_{i=1}^{16} i$
- b) $\sum_{n=2}^{18} (4n - 5)$
- c) $\sum_{k=20}^{30} 2k$

56 Dokažte:

- a) $\sum_{i=16}^{40} (i + 4) = -20 + \sum_{j=1}^{40} j$
- b) $\sum_{i=1}^{24} (3i + 1) = \sum_{k=6}^{26} (3k - 4)$

57 Vypočítejte:

- a) $\left(\sum_{i=1}^{20} i \cdot 2 \right)^2 + \sum_{i=1}^{20} i \cdot 2^2$
- b) $\sqrt{\sum_{i=3}^{10} 13i} + \sum_{i=5}^{10} \sqrt{2^i}$

58 V úlohách a), b), e), f) řešte rovnice s neznámou $x \in \mathbb{N}$, v úlohách c), d) řešte rovnice s neznámou $x \in \mathbb{R}$:

- a) $\sum_{i=1}^x i = 1275$
- b) $\sum_{i=1}^x (2i + 3) = 2496$
- c) $\sum_{i=1}^{200} (x + i) = 10100$
- d) $\sum_{i=3}^{50} x \cdot i = 55x + 605$
- e) $\sum_{i=1}^x \left(\frac{1}{2} \right)^i = \frac{511}{512}$
- f) $\sum_{i=1}^5 2^{x-i} = 2^{2x-10} - 2^{x-5}$

9.5 Užití geometrické posloupnosti

59 Počátkem roku uložil pan Novák do banky 50 000 Kč. Vklad je úročen 8 % ročně.

- a) Kolik korun bude mít na vkladovém účtu za jeden rok? (Daň z úroků neuvažujte.)
- b) Kolik korun bude mít k dispozici za jeden rok, bude-li mu odečtena daň z úroků ve výši 15 %?
- c) Kolik korun bude mít na účtu po 4 letech? (Daň z úroků neuvažujte.)
- d) Kolik korun bude mít na účtu po 4 letech, jestliže na konci každého roku mu bude odečtena daň z úroků ve výši 15 %?

60 Za pět let se počet obyvatel ve městě X zvýšil o 12 %. Jaký byl roční přírůstek? (Počítejte s přesností na desetiny.)

61 Za kolik let klesne hodnota předmětu na méně než desetinu původní ceny, jestliže ročně odepisujeme 18 % ceny předmětu z předchozího roku?

62 Při průchodu skleněnou deskou ztrácí světlo 5 % své intenzity. Kolik desek je třeba dát na sebe, aby se intenzita světla snížila alespoň na polovinu původní hodnoty?

63 Kolik peněz musí pan Dvořák uložit, aby při ročním úročení 8,5 % měl za pět let 25 000 Kč? (Daně z úroků jsou 15 %.)

64 Pan Novotný pravidelně počátkem roku uloží 10 000 Kč do banky na roční úrok 9 %. Kolik peněz bude mít k dispozici za pět let?

- a) Daně z úroků neuvažujeme.
- b) Počítejte daň z úroků ve výši 15 %.

65 Kůňák prokoupí ročně 1 200 Kč. Kolik by uspořil za 50 let, kdyby tuto částku vždy počátkem roku ukládal na vkladní knížku při ročním úročení 8 %? (Počítejte daň z úroků ve výši 15 %.)

15.11 Vzdálenost bodu od přímky v prostoru

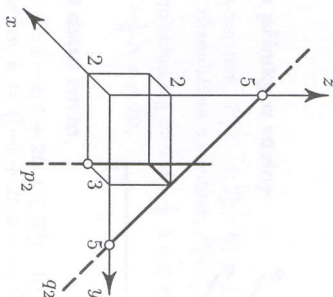
- 60 a) $|Ap| = \sqrt{3}$; b) $|Ap| = 6$; c) $|Ap| = 0$, $A \in p$; d) $|Ap| = 2$. 61 $|va| = 3\sqrt{2}$.
 62 $X[3 \pm \sqrt{6}; 0; 0]$. 63 $M_1[-1; 2; -3]$, $M_2[\frac{17}{3}; 2; \frac{11}{3}]$. 64 $\frac{1}{2}\sqrt{14}$.
 65 $M_1[6; -3; 4]$, $M_2[-2; 5; 4]$.

15.12 Vzdálenost bodu od roviny

- 66 $|A\varrho| = 2$. 67 $Z_1[0; 0; -16]$, $Z_2[0; 0; 14]$. 68 $2\sqrt{2}$. 69 $|\varrho\sigma| = \frac{3}{2}$. 70 $M_1[1; 4; 6]$,
 $M_2[25; 28; 102]$. 71 $M_1[10; -1; 7]$, $M_2[-18; 6; -7]$. 72 $z_M = 13$, $z_M = -17$.

15.13 Vzdálenost mimoběžek

- 73 a) $|p_1q_1| = \sqrt{3}$; b) $|p_2q_2| = 2$.

K řešení úlohy 73b

15.14 Souměrnosti v prostoru

- 74 $A'[-17; 5; 6]$. 75 $A'[0; 11; -2]$. 76 $C'[0; -1; 0]$. 77 $M'[-3; 8; 6]$.
 78 a) $p' = \{-2 - 2t; -1 - t; -3 + 2t\}$, $t \in \mathbb{R}$; b) $p' = \{6 - 2t; -3 - t; 3 + 2t\}$, $t \in \mathbb{R}$.
 79 a) $p' = \{1 - 13t; -1 + 11t; 3 - 2t\}$, $t \in \mathbb{R}$; b) $p' = \{4 + t; -7 - 2t; t\}$, $t \in \mathbb{R}$;
 c) $p' = \{5 + t; -9 + 2t; -1 + t\}$, $t \in \mathbb{R}$. 80 $\varrho': x - 2y + z + 4 = 0$; $\sigma_1: 3x - 3y + 2z + 4 = 0$.
 81 Bod odrazu je $[3; 2; 6]$.

15.15 Další úlohy

- 82 $|AB| = |BC| = |CD| = |AD| = 3$, $AB \perp BC \wedge AB \perp AD$, body A, B, C, D leží v jedné rovině. 83 Body K, L, M, N neleží v jedné rovině. 84 $CD \parallel AB \wedge |AB| = 2|CD|$.
 85 $\triangle KLM$ je pravouhlý, pravý úhel je u vrcholu K , $X[0; 1; -2]$. 86 $m = 3$.

15.16 Úlohy na tělesech

- 87 $X_1 \in \leftrightarrow AE$, $|AX_1| = 5\frac{2}{3}$, $X_2 \in AB$, $|X_2B| = \frac{1}{2}$, $X_3 \in CG$, $|CX_3| = 2\frac{2}{3}$.
 88 $X_1 \in AV$, $|AX_1| = \frac{1}{2}\sqrt{11}$, $X_2 \in \leftrightarrow VB$, $|BX_2| = \frac{3}{5}\sqrt{11}$, $X_3 \in CV$, $|CX_3| = \frac{9}{11}\sqrt{11}$.
 89 $|P_1P_2| = \frac{1}{3}\sqrt{29}$. 90 $|ST| = \frac{1}{3}\sqrt{67}$. 91 a) Přímka AG je rovnoběžná s rovinou KLM ; b) $|DP| : |PF| = 5 : 3$, kde $P \in FD \cap \leftrightarrow KLM$. 92 X leží tak, že S_1 je střed úsečky XS_2 . 93 $\frac{2}{3}\sqrt{145}$. 94 $3\sqrt{2}$. 95 $\frac{2}{3}\sqrt{6}$.
 96 a) $\varphi = 78^\circ 54'$; b) $\varphi = 15^\circ 48'$; c) $\varphi = 45^\circ$.
 97 a) $v = \frac{9}{17}\sqrt{34}$; b) $\varphi = 69^\circ 46'$; c) $\varphi = 18^\circ 04'$; d) $\varphi = 46^\circ 41'$.

- 98 a) $\varphi = 90^\circ$; b) $\varphi = 90^\circ$; c) $\varphi = 70^\circ 32'$. 99 $v = \frac{2}{3}\sqrt{6}$. 100 $v = \frac{3}{2}\sqrt{10}$.

16 Kuželosečky

16.1 Kružnice

- 1 a) $S[0; 0]$, $r = 3$; b) $S[1; 0]$, $r = 4$; c) $S[-2; 3]$, $r = \sqrt{2}$. 2 $x^2 + y^2 = 2$.
 3 $(x - 2)^2 + (y - 1)^2 = 25$, $P_{x1,2}[2 \pm 2\sqrt{6}; 0]$, $P_{y1,2}[0; 1 \pm \sqrt{21}]$. 4 $(x - 1)^2 + (y - 6)^2 = 5$.
 5 a) $(x + 1)^2 + y^2 = 20$; b) $x^2 + (y + \frac{1}{3})^2 = \frac{130}{9}$; c) $(x + \frac{1}{4})^2 + (y + \frac{1}{4})^2 = \frac{125}{8}$;
 d) $(x - \frac{1}{3})^2 + (y + \frac{1}{2})^2 = \frac{25}{2}$; e) $(x + 7)^2 + (y - 2)^2 = 100$;
 f) nekonečné mnoho řešení $(x + 3b + 1)^2 + (y - b)^2 = 10b^2 + 20b + 20$.
 6 $x^2 + (y - 1)^2 = 10$. 7 a) $(x + \frac{3}{2})^2 + (y + \frac{1}{2})^2 = \frac{25}{2}$, $S[-\frac{3}{2}; -\frac{1}{2}]$, $r = \frac{5}{2}\sqrt{2}$;
 b) $(x - 2)^2 + (y - 4)^2 = 20$, $S[2; 4]$, $r = 2\sqrt{5}$. 10 $(x - 3)^2 + (y - 5)^2 = 25$.
 8 $(x + 5)^2 + (y - 4)^2 = 25$. 9 $(x - \frac{13}{3})^2 + (y + 4)^2 = \frac{169}{9}$.
 11 $(x - 2)^2 + (y + 4)^2 = 25$, $(x - 5)^2 + (y + 29)^2 = 25$. 13 $(x + 5)^2 + (y - 4)^2 = 36$.
 12 $(x - 7)^2 + y^2 = 20$, $(x + 1)^2 + (y - 4)^2 = 20$. 15 $(x - 1)^2 + (y - 1)^2 = 1$,
 14 $(x - 9)^2 + (y - 10)^2 = 100$, $(x - 1)^2 + (y - 2)^2 = 4$.
 16 $(x + \frac{3}{2})^2 + (y - \frac{3}{2})^2 = \frac{9}{4}$.
 17 $(x - 15)^2 + (y + 15)^2 = 225$, $(x - 3)^2 + (y + 3)^2 = 9$. 18 $(x + 3)^2 + (y - 1)^2 = 1$,
 $(x + 2)^2 + (y - 1)^2 = 1$. 19 $(x - 13)^2 + (y + 14)^2 = 225$, $(x - 1)^2 + (y + 2)^2 = 9$.
 20 $(x + \frac{1}{3})^2 + (y - \frac{1}{2})^2 = \frac{4}{25}$. 21 $(x - 3)^2 + (y + 1)^2 = 8$, $(x + 1)^2 + (y - 3)^2 = 8$.
 22 $(x - \frac{5}{2})^2 + (y - \frac{9}{2})^2 = \frac{25}{2}$, $(x - 1)^2 + y^2 = 2$. 23 $(x - 5)^2 + (y - 2)^2 = 1$.
 24 $(x + \frac{5}{2})^2 + (y - \frac{1}{2})^2 = \frac{25}{2}$, $(x + \frac{9}{2})^2 + (y - \frac{5}{2})^2 = \frac{1}{2}$. 25 a) $(x + 2)^2 + (y - 11)^2 = 9$;
 b) $(x + 6)^2 + (y - 3)^2 = 9$; c) $(x + 4)^2 + (y - 5)^2 = \frac{9}{4}$; d) $(x - 5)^2 + (y - 4)^2 = 9$.

16.2 Elipsa

- 26 a) $S[0; 0]$, $a = 3$, $b = 2$, $e = \sqrt{5}$, $F_{1,2}[\pm\sqrt{5}; 0]$;
 b) $S[0; 0]$, $a = 10$, $b = 2$, $e = 4\sqrt{6}$, $F_{1,2}[0; \pm 4\sqrt{6}]$;
 c) $S[1; -3]$, $a = 1$, $b = \frac{\sqrt{2}}{2}$, $e = \frac{\sqrt{2}}{2}$, $F_{1,2}[1 \pm \frac{\sqrt{2}}{2}; -3]$.
 27 $\frac{x^2}{25} + \frac{(y - 2)^2}{16} = 1$. 28 $\frac{(x - 1)^2}{9} + \frac{(y - 4)^2}{25} = 1$. 29 $\frac{(x - 4)^2}{9} + \frac{(y - 1)^2}{8} = 1$.
 30 $\frac{(x + 2)^2}{9} + \frac{(y - 2)^2}{25} = 1$. 31 $\frac{(x - 6)^2}{25} + \frac{(y + 2)^2}{16} = 1$. 32 $\frac{(x + \frac{1}{2})^2}{\frac{4}{9}} + \frac{(y + 1)^2}{\frac{25}{4}} = 1$.
 33 a) $\frac{(x - 4)^2}{16} + \frac{(y + 2)^2}{4} = 1$; b) $\frac{(x + 1)^2}{1} + \frac{(y - 3)^2}{9} = 1$. 34 $\frac{(x + 4)^2}{16} + \frac{(y + 3)^2}{9} = 1$.
 35 $\frac{x^2}{16} + \frac{y^2}{4} = 1$. 36 $\frac{x^2}{16} + \frac{y^2}{32} = 1$. 37 $\frac{x^2}{50} + \frac{y^2}{25} = 1$.
 38 $\frac{(x + 3)^2}{400} + \frac{(y - 1)^2}{100} = 1$. 39 $\frac{(x + 2)^2}{9} + \frac{(y - 3)^2}{9} = 1$. 40 $\frac{(x - 2)^2}{8} + \frac{(y - 1)^2}{2} = 1$.

16.3 Hyperbola

- 41 a) $S[0; 0]$, $a = 3$, $b = 2$, $e = \sqrt{13}$, $F_{1,2}[\pm\sqrt{13}; 0]$, $y = \pm\frac{3}{2}x$;
 b) $S[0; 0]$, $a = 2$, $b = 3$, $e = \sqrt{13}$, $F_{1,2}[\pm\sqrt{13}; 0]$, $y = \pm\frac{3}{2}x$;
 c) $S[0; 0]$, $a = 3$, $b = 2$, $e = \sqrt{13}$, $F_{1,2}[0; \pm\sqrt{13}]$, $y = \pm\frac{3}{2}x$;
 d) $S[0; 0]$, $a = 2$, $b = 2$, $e = 2\sqrt{2}$, $F_{1,2}[\pm 2\sqrt{2}; 0]$, $y = \pm x$;
 e) $S[1; -2]$, $a = 4$, $b = 2$, $e = 2\sqrt{5}$, $F_{1,2}[1 \pm 2\sqrt{5}; -2]$, $y + 2 = \pm\frac{1}{2}(x - 1)$;
 f) $S[0; 3]$, $b = \frac{\sqrt{2}}{2}$, $b = 1$, $e = \frac{\sqrt{6}}{2}$, $F_{1,2}[\pm\frac{\sqrt{6}}{2}; 3]$, $y - 3 = \pm\sqrt{2}x$.
 42 $\frac{(x - 8)^2}{64} - \frac{y^2}{36} = 1$. 43 $\frac{(x - 6)^2}{9} - \frac{(y - 1)^2}{16} = 1$. 44 $\frac{(x - 2)^2}{4} - \frac{(y - 1)^2}{12} = 1$.